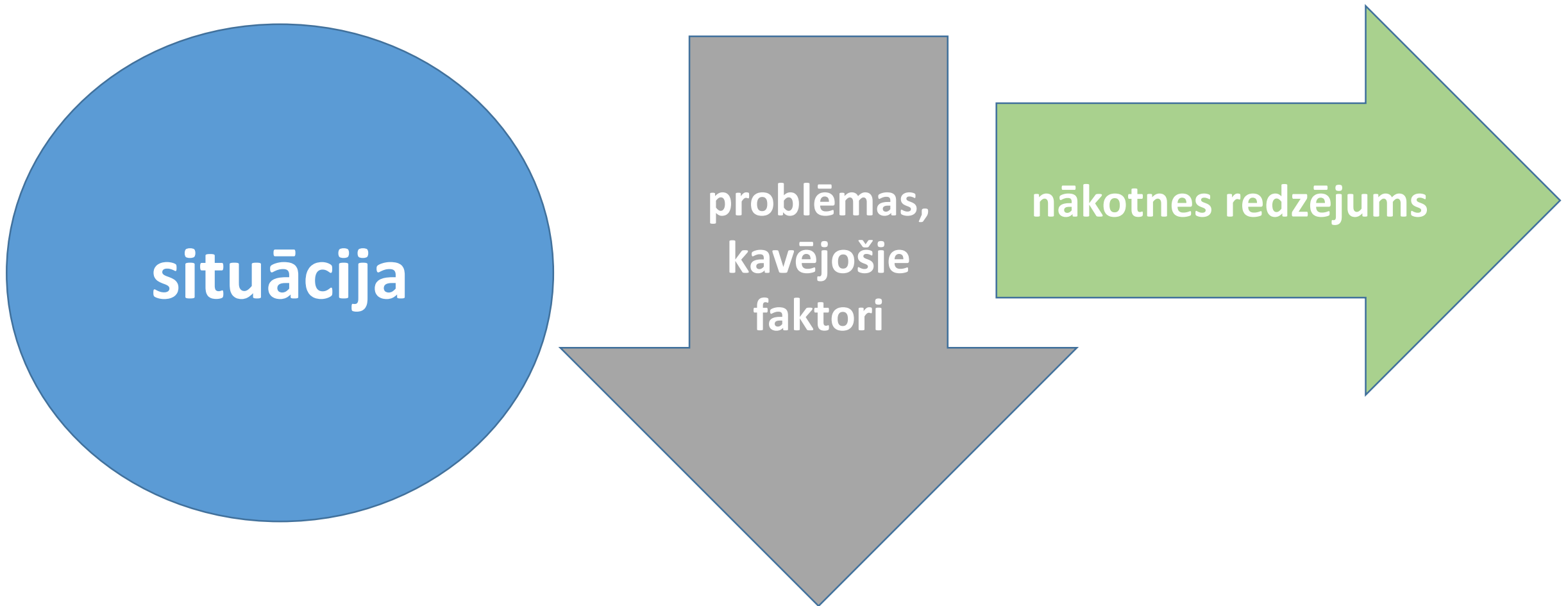

Sēkleņķoki (ābeles, bumbieres ....)

ābeles

2024.g.: 2424 ha pēc LAD datiem

(951 ha dārzu - vidi saudzējošās dārzkopības prakse, bioloģiskajai lauksaimniecībai - 461 ha ābeļdārzu).

Ābolu **kopražā** (pēc CSP datiem) ir **8 000 - 14 000 t**, imports ir ap 20 000 t, eksportam – pārstrādes āboli.

Ģimenes dārzi – sev, tuvākiem, sasniedzamiem, tirdziņi

kvalitāte ↓, dempinga cenas ↓, nodokļi?, izdzīvošana ~

Daļlaika saimniecības – brīvdienās un piepelnīties

kvalitāte =, ????????

Pilna apjoma komercdārzs – ienākumi un izdzīvošana

Darbinieki ↑, nodokļi ↑, kvalitāte ↑, augļu glabātavas, veikali, tirgi

situācija

bumbieres

2024.g.: **148 ha** pēc LAD datiem

Bumbieru kopražā (pēc CSP datiem) ir 200 - 700 t, imports ap 6 000- 8 000 t.

Bumbieru dārzu platības Latvijā ir lielākas kā kaimiņvalstīs – Igaunijā un Lietuvā.

problēmas, kavējošie faktori

- uzlabojama **ražošanas efektivitāte, ražība**;
- ieviešamas **tehnoloģijas augstas kvalitātes augļu iegūšanai**: mazāka auguma koki, šauri vainagi, **mehanizācija** (vainagu veidošanai, ražas vākšanai);
- **risku mazināšana**: pretkrusas tīkli (nosaka izmantot maza auguma kokus), apūdeņošana, salnu risku mazināšanas iespējas
- **augu aizsardzība** – videi draudzīgāki risinājumi, līdzekļu pieejamība t.sk. bioloģiskai saimniekošanai.
- **roku darbs** – varbūt tikai pie ražas novākšanas, fasēšanas. Arī šķirošanu un iekraušanu transportā jāveic mehanizēti, jābūt labi aprīkotai noliktavu saimniecībai.
- objektīvas **statistikas trūkums** (vispatveroša un ticama) - LAA varētu būt informācijas apkopotājs (vajadzīgs finansējums un visu saimniecību iesaiste (vismaz 80 %)). Piem., par realizēto produktu daudzumu (to slēpj gan veikali, gan audzētāji).

... vēl aizvien ir *pietiekami ziemcietīgu, slimībizturīgu, ilgu glabājamu, kvalitatīvu augļu bumbieru šķirņu trūkums*, kā arī salīdzinošs **vēls** šīs kultūras **ražošanas sākums**. Kvalitatīvu augļu saglabāšanai, bumbieri ir jāglabā atsevišķi no āboliem, taču lielākā daļā saimniecību **bumbieri ir papildus kultūra** un apjomi nav pietiekami atsevišķai šo augļu glabāšanai.

U.S. apple storage five percent less than last February

According to a monthly survey survey, the total number of apples in storage on February 1, 2025, was 130 million bushels, five percent less than last...

Mērķis ir **palielināt vietējo ābolu īpatsvaru vietējā tirgū līdz 50 - 70%**. Eksports nav mērķis, jo vietējā tirgū rentabilitāte ir augstāka.

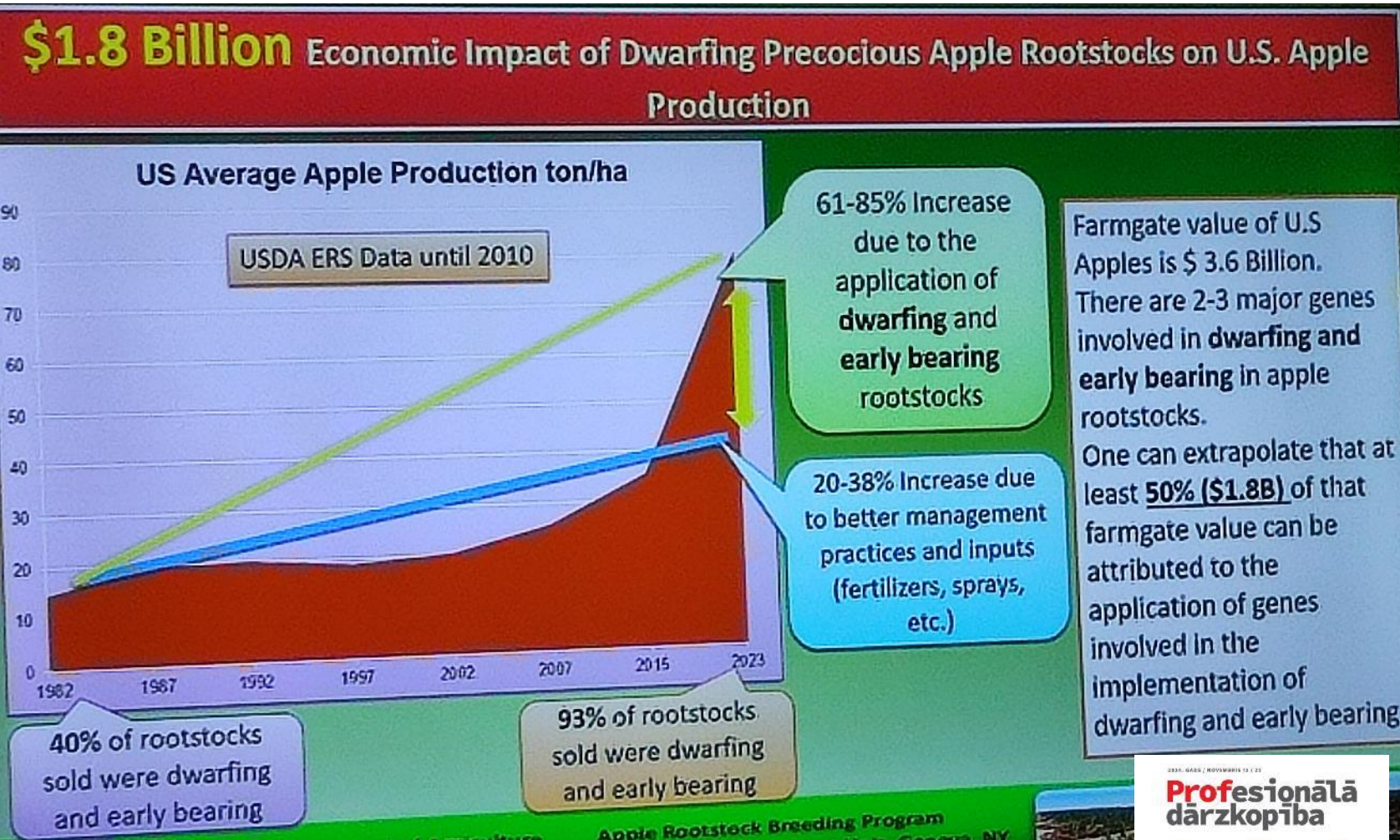
Darāmais:

- Skatīties uz dārzkopību **ar uzņēmēja acīm** un uzņēmējdarbības principiem.
- **Gatavība piesaistīt un ieguldīt** lielus naudas līdzekļus.
- Pāreja uz **mūsdienīgām, modernām tehnoloģijām**.
- **Izturīgu, ilgi glabājamu šķirņu** izmantošana.
- **Mācības** t.sk. par jaunajām tehnoloģijām.
- **Patērētāju izglītošana** - vairāk informācijas un reklāmas.
- **Atbalsta programmu izmantošana**, piem. NVA programma „Apmācība pie darba devēja” u.c.;
- ne vien cerēt, bet arī ietekmēt, veidot **labvēlīgākus un prognozējamiem valdības lēmumus** attiecībā uz nodokļu politiku un lauku attīstību kopumā.

Eiropas Dārzkopības kongresa 2024 atziņas

Maza auguma ābeļu potcelmi devuši nozīmīgu pienesumu ražošanas apjomu kāpumā šī gadsimta sākumā. Ja pagājušā gadsimta otrajā pusē, kad ASV dārzos bija tikai 40% maza auguma potcelmi ražība bijusi ap 20 t/ha, tad šobrīd tās pieaugums vērtējams 61 – 85% apmērā, maza augumu potcelmu proporcijai sasniedzot 93% no kokaudzētavās pārdotā apjoma dārzkopjiem. Ražības pieaugums, protams, arī labākai dārzu kopšanai t.sk. uzlabojoties izmantotām tehnoloģijām un savā ziņā saistītām lietām, mainoties dārzu sistēmām (t.sk. vainagu formām).

Par atziņām kongresā skat.: «Profesionālā DĀRZKOPĪBA» Nr. 21

